

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 5 stycznia 2003 r.

36317

RPO-179236-VII/16/95

Pan
Leszek Sikorski
Minister Zdrowia
WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Pismami z dnia 13 listopada 2001 r. i 17 października 2002 r. zwróciłem się do Ministra Zdrowia o wydanie rozporządzenia przewidzianego w art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami).

W uzasadnieniu swoich wystąpień zwracałem uwagę, że w świetle obowiązującej od 28 czerwca 2001 r. nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 60, poz. 610) przyjęte tam nowe rozwiązania prawne powodują, iż dotychczas obowiązujące przepisy wykonawcze nie spełniają wymogów, jakie stawia przed nimi praktyka. Dotyczy to rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 października 1996 r. w sprawie trybu doprowadzania osób w stanie nietrzeźwości, organizacji izb wytrzeźwień i zakresu opieki zdrowotnej oraz zasad ustalania opłat związanych z doprowadzeniem i pobytem w izbie wytrzeźwień (Dz.U. Nr 129, poz. 611).

W odpowiedzi na kolejne wystąpienia otrzymałem w pismach Ministra Zdrowia z dnia 16 maja 2002 r. (L.dz. PZ-Psych.-204/2002) i 25 października 2002 r. (L.dz. PZ-Psych.-490/2002) zapewnienie, że projekt stosownego rozporządzenia jest już w fazie ostatecznych uzgodnień i w najbliższym czasie powinien stać się aktem obowiązującym. Tak się nie stało, a brak nowego rozporządzenia, które uregulowałoby całościowo sposób postępowania organów i instytucji państwowych i samorządowych z osobami w stanie nietrzeźwości wywołuje perturbacje w praktyce. W ostatnim czasie odniosła się do nich zarówno prasa (dziennik „Fakt” z 2 stycznia 2004 r. oraz „Gazeta Wyborcza” z 3 stycznia 2004 r.) jak i telewizja publiczna („Teleexpress” z 3 stycznia 2004 r.).

Odmierna interpretacja przepisów dotyczących trybu doprowadzania i przyjmowania osób nietrzeźwych do izb wytrzeźwień jest źródłem nieporozumień a nawet konfliktów między administracją tych placówek a organami Policji. Brak stosownych regulacji utrudnia również tworzenie i organizację przez samorządy terytorialne innych placówek przeznaczonych do umieszczania osób nietrzeźwych, ustalenie zakresu opieki zdrowotnej nad osobami zatrzymanymi do wytrzeźwienia, określenie sposobu pobierania od nich opłat związanych z doprowadzeniem i pobytem w izbie wytrzeźwień lub innej tego typu placówce, stosowanie wobec osób nietrzeźwych przymusu bezpośredniego, jak też określenie zasad zatrzymania w depozycie i wydawania z niego napojów alkoholowych, które znajdowały się przy osobach w stanie nietrzeźwości.

Doświadczenia związane z funkcjonowaniem izb wytrzeźwień wskazują ponadto, że w akcie wykonawczym do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należałoby również uregulować inne, niż zatrzymanie do wytrzeźwienia, formy aktywności tych placówek, takie jak profilaktyka przeciwalkoholowa oraz prowadzenie programów terapeutycznych lub zapobiegania przemocy w rodzinie.

Mając powyższe na u wadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) ponownie wnoszę o wydanie rozporządzenia przewidzianego w art. 42 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll